

DOMOLJUB

ŠTEV. 7. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 12 FEBRUARJA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izlaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročila, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani

Iz dežele grozodejstev in krvi.

Iz komunistične Rusije prihajajo vnebovpijoči kriki nedolžne krvi. Komunistična Rusija je postala druga Mehika. Le še mnogo okrutnejša in bolj krvava. Ruski komunisti so postali

rablji kršćanstva.

Samo en procent jih je, ki so vpisani v boljševiško stranko. A ta edini procent s pomočjo armade in policijskih čet strahuje in tlači vseh ostalih 99 procentov.

Boj proti veri je boj za socialistično zgradbo. Tako ima zapisano na glavi rusko uradno glasilo »Brezbožnik«. Ta boj proti sleherni veri in naravnosti proti Bogu vodi komunistična vlada z vso strastjo in zagrizenostjo. Leta 1934. ne sme biti

nobene cerkve več v Rusiji.

in nobenega duhovnika. Nobenega križa. In ne Boga. Ruski bog je komunizem. Sicer bog, ki posiljuje telo in dušo, ki ropar in mori, toda vsa Rusija mora pred njim na kolena. Ruski komunist je lahko ropar in morilec in posilnik in celo mora biti, kadar je to v korist komunističnemu bogu.

Tako mora Rusija preživljati Neronove in Kalesove čase. Cerkve zapirajo in podirajo. Deloma jih spreminjajo v kinodvorane, kjer se neprestano vrtijo brezbožni in bogokletni filmi. Nove cerkve se ne smejo več zidati. Duhovnike, pravoslavne in katoliške izganjajo v zapuščene in nezdrave severne kraje. Tam jih stražijo in pretepajo, da mro od lakote in mraza in bolezní. Delavce silijo, da pošiljajo izjave proti Bogu. Sicer izgubijo delo in krušne karte. Zvonovi ne smejo zvoniti, zakaj Rusija obhaja svoj trajni veliki petek. Svete podobne znašajo na kup ter jih med strašnim bogokletjem zažigajo. Prirejajo bogokletne procesije, kjer napolod-

rasla mladina, obklečena v duhovniške obleke,

zasramuje križ in pljuje vanj.

Ljudi, ki imajo srčnost, da pokažejo svojo vero, mečejo v ječe, odkoder se ne vrnejo nikdar več.

Sv. oče,

ki kaže skozi ves čas svojega vladanja prav posebno ljubezen do Rusije, je opozoril ves krščanski svet na komunistična grozodejstva v Rusiji. Pisal je javno pismo kardinalu Pompili - kjer poziva ves krščanski svet na odločen odpor proti komunističnim nasiljem. Opozarja na to, da se je že svoj čas obrnil na države, ki so bile zbrane na konferenci v Genovi, naj ne priznajo Rusije kot države, dokler le-ta ne zagotovi svobode verskega mišljenja in življenja. Države pa se za to niso menile in so v prvi vrsti gledale na svoje gnotne koristi. Kljub temu se je posrečilo papežu, da je rešil pravoslavnega patriarha Tihona krvave smrti in ob času velike lakote

150.000 otrok gotove smrti vsled stradanja.

To delo usmiljenja pa je boljševiška vlada ustavila in rajši žrtvovala stotisoče nadaljnjih otrok, da so pomrli od lakote in nalezljivih bolezní.

Spričo tolikih bogokletstev, ki se dan za dnem dogajajo v Rusiji, je sv. Oče ustanovil posebno rusko komisijo. Ta naj vestno preiskuje vse, kar se v Rusiji godi in potem opozarja na to ves krščanski svet.

Praznik sv. Jožefa pa naj bo v vsej katoliški cerkvi

spraven dan.

Sv. Oče sam bo ta dan bral na grobu apostolskih prvakov tiho sv. mašo, v kateri bo prosil Boga za rešitev iz te krvave groze. Pa tudi povsod drugod naj se vrše pravne službe božje.

Papežev uradni list »Rimski obzornik« prinaša plamenč okle Apostolstva sv. Cirila in Metoda. S tem oklicem hoče predramiti ves cele svetovne javnosti ter jo vzbuditi iz ravnodušja in brezdušnosti do brezmejnega trpljenja, ki ga trpi naš bratski ruski narod.

Kršćanski evropski svet se je tudi že zganil. Po vseh državah nastajajo

odbori proti preganjanju kristjanov

in za pridobitev verske svobode v Rusiji. Tako v Nemčiji, na Češkoslovaškem, na Angleškem, Norveškem, Finskem. Francoska protestantska zveza zahteva, da se okliče križarska vojska proti boljševikom.

Vsekakor je

naša dolžnost,

kot Slovanov še prav posebno, da se v prvi vrsti pridružimo svetovni javnosti. Slovenski katoličani morajo biti izčrpno poučeni o komunističnih bogoskrunstvih v Rusiji. Zato naj bi se skrbelo zlasti po prosvetnih društvi. Umestno bi bilo, da bi se sklicala javna protestna zborovanja, da tako okrepmo pritisk krščanske evropske javnosti na ruske Nerone in Kalesce. Zlasti pa bo treba mnogo moliti za ubogo Rusijo, ki jo Bog v svoji vsemodri previdnosti pusti iti skozi hudo očiščevalno trpljenje v novo lepšo zarjo krščanske bodočnosti. Naša molitev naj bo, da bi najvišji Gospod mučenemu ruskemu narodu skrajšal te grozne dneve bridke preizkušnje in da bi Rusija izšla iz tega vsa prerajena in pripravljena za združenje svoje pravoslavne cerkve z materjo katoliško cerkvijo.

Novice iz Beigrada.

Pravosodni minister dr. Srskič je predpisal

uredbo o praznikih.

Za vse državljane se smatrajo kot prazniki: rojstni dan Nj. Vel. kralja, dan zedinjenja in vse nedelje. Za rimske katolike pa še posebej: 1. Novo leto, 2. sv. Trije kralji, 3. Svečnica, 4. sv. Jožef, 5. Marijino oznanjenje, 6. sv. Ciril in Metod, 7. sv. Peter in Pavel, 8. Veliki Šmaren, 9. Vsi Sveti, 10. Brezmadežno spočetje, 11. prvi in drugi dan Božiča, 12. drugi dan velike noči, 13. Sv. Rešnje telo, 14. drugi dan binkošti, 15. Telovo.

Proglasen je bil pretekli teden

zakon o nadzorstvu nad zdravili,

ki ima točne predpise o proizvodnji, prodaji kakor tudi o poslovanju z raznimi cepili, strupi in protistrupi, ki jih dobivamo s pomočjo gotovih živali.

Na poziv finančnega ministrstva so se

izvirne francoske pastilje

VALDA

obvzaruje Vas vseh zlih učinkov
mraza, megle, močrote in bacilov
na dihalne organe.

Prodajajo vse lekarnarje in drogerije.

te dni zbrali v Belgradu ravnatelji finančnih delegacij iz vse države, da se posvetujejo o

sestavi novega proračuna,

ki bo stopil v veljavo 1. aprila. Kolikor znano, bo letošnji proračun daleko nižji od dosedanjih kljub temu, da so se že pri predhodnih pripravah postavile postavke za zvišanje uradniških plač. Zelo znižan je proračun vojnega ministrstva.

Dela ni.

V Ljubljani, v Mariboru in še drugod najdete urade, pred katerimi stoje velike gruče premraženih, bomo oblečenih ljudi, katerim zre iz vpadlih obrazov lakota, pomankanje, beda.

Ti uradi so javne borze dela in javne posredovalnice za delo in ljudje so brezposelni delavci, ki čakajo na delo ali podoro.

Brezposelnost — stanje, izraz naše dobe, ki je najbolj značilno za ves povojni gospodarski razvoj.

Vse do vojne nam je bilo to stanje več ali manj neznano, ali pa ni bilo tako očitno, da bi stopilo pred nas s tako odločnostjo, kakor danes. Toda to stanje se slabša, vedno huje je, pri nas doma pa tudi po svetu.

Svoj čas je bilo to čisto drugače: Dela je bilo v izobilju — kjer je hotel kdo, ga je lahko dobil in se preživel. Danes pa se je izpremenilo: Človek hoče delati, pa dela ne dobi. In to je še najhuje preko zime, ko zunaj po polju, po travnikih ni dela.

Kako se naj preživlja siromak, ki nima brez lastne krivde dovolj sredstev, da preživlja svojo družino, otroke, ženo, starše? V najtežjo bedo je pahnen in ni čuda, da zre potem iz vsega bistva brezposebnega črn obup, temno svetožalje: Dela, dela hočem, pa ga ne dobim! —

»Dela nam dajte, dajte nam kruha!«

To je danes klic najširših ljudskih plasti. Dela, dela nam dajte, da ne bodo naše družine gladovale, da ne bodo zmrzovala po nezakurjenih, zatohlih in mokrih stanovanjih. Dela nam dajte, da ne bomo gubili dragocenega časa, da ne bomo gubili dragocenega zdravja, dragocenega življenja; dela nam dajte, da ne bomo moralno propadali, ampak da bomo vedno spoznavali bolj in bolj resničnost veljavnosti evangelija, da bomo videli, da se ne neha vedno in vedno zopet ceniti in spoštovati beseda velikega apostola narodov, sv. Pavla, ki je poslalil ukaz: »Kdor ne dela, naj ne jé!«

O, Gospod, rade, rade bi te množice delale, prijele za vsako delo, ki bi ne jim ponudilo, toda — dela ni...

SLOVENSKI LIST

Izhaja ob ponedeljkih zjutraj. Prinaša poleg vseh najnovejših novic obse zajemljiva tedenska opazovanja pod naslovom »Med tednom«, nedeljski smert in krassen roman »Leta strahote 1795«. Pišite, da se Vam pošlje na ogled.
Naslov: »SLOVENSKI LIST«, Ljubljana - Jugoslovanska tiskarna

KAJ JE NOVEGA

Lepo prosimo zamudnike, naj poravnajo naročnino. Blago za denar, to geslo velja v celem pravičnem svetu. Kdor je izgubil položnico ali je slučajno ni prejel, naj piše ponjo.

d Novice v slikah 1. št. so priložene današnjemu »Domoljubu«. 2. št. izide koncem tega meseca.

d Novi radgonski most, ki veže preko Mure našo in avstrijsko Radgono, je bil nedavno dovršen in preteklo nedeljo dne 9. febr. se je izvršila slovesna blagoslovitev in otvoritev. Avstrija in Jugoslavija sta most skupno zidali, nosita vsaka polovico stroškov in je zato umljivo, da so zastopniki obeh držav prisostvovali v prijateljskem razpoloženju tudi blagoslovitvi in otvoritvi mostu. Avstrija je poslala k slovesnosti samega kanclerja Schobara, trgovskega ministra dr. Heinischa, ing. Schumyja ter štajerskega deželnega glavarja dr. Rintelna. Jugoslovansko odposlanstvo so tvorili ban inž. Serbec, njegov pomočnik dr. Pirkmayer in še drugi gospodje. Cerkevni obred blagoslovitve je izvršil graški vladika dr. Pavlikovsky v spremstvu pomožnega škofa lavantinskega dr. Tomažiča. Oba škofa, kakor tudi posamezni zastopniki obeh držav so izrekli pri tej priliki lepe pozdravne govore, usmerjene k medsebojnemu prijateljstvu. Škof dr. Ivan Tomažič je n. pr. naglašal, da vidi sveta Cerkev v mostu podobo miru in zblizanja, kar je podlaga slehernemu blagostanju. Novi most pa naj bo tudi znamenje vezi, bratstva in prijateljstva med narodi in naj poglobi dobre odnose med avstrijsko republiko in kraljevino Jugoslavijo. Graški vladika Pavlikowsky je koncem svojega govora zaklical: »Novo zgrajeni most naj ne veže samo skupnosti interesov obeh sosednih narodov, temveč tudi njih srca in duše.«

d Načrt zakona o rudarstvu je izготovilo ministrstvo za gozdove in rudnike. Načrt je dostavljen strokovnim organizacijam in drugim v izjavo.

d Tudi pravoslavna cerkev proti sežiganju mrličev. Na prošnjo društva »Ogenj« (ne zamenjati s slovenskim »Ognjem«), katerega cilj je čimprej zidati v Belgradu krematorij (stavbo za sežiganje mrličev), se je posvetoval te dni pravoslavni cerkveni zbor v Sremskih Karlovcih in sklenil: prošnji društva »Ogenj«, da bi se dovolil pri sežiganju mrličev cerkven obred, se ne more ugoditi, ker je nauk cerkve odločno proti sežiganju mrtvecev ter obsoja cerkev sežiganje kot protiversko dejanje.

d Iz pravoslavlja je prestopil v katoliško cerkev 24 letni Rus Peter Lazukin, doma iz Besarabije. Prejel je sv. krst, sv. spoved in sv. obhajilo v metliški cerkvi.

d Za načelnika cestnega okrajnega odbora za sodni okraj kranjskogorski je bil izvoljen župan g. Josip Lavtižar iz Kranjske gore

d Največja tovarna za slaščice v Srbiji Magdič je napovedala konkurz, ki je izzval splošno presenečenje, ker se je ta tvrdka smatrala za eno najbolj zanesljivih podjetij v državi.

d Za zboljšanje gmotnega stanja nižjih poštinih uslužbencev sta posredovala te dni v Belgradu g. Gruden iz Ljubljane in Božičev iz Maribora.

d 282.000 Din je prinesla občinska pristojbina za 4119 psov v Zagrebu.

d Za šumarskega svetnika šumske uprave na Bledu je imenovan gosp. Alojzij Rus, doslej šumarski svetnik pri šumski upravi v Bohinjski Bistrici.

d Konkurzi. V januarju t. l. je bilo razglašanih v Jugoslaviji 62 konkurzov in sicer v Srbiji 41, v Sloveniji in Dalmaciji 10, v Hrvatski 5, v Bosni in Vojvodini po 3. V januarju leta 1929. je bilo razglašanih v vsej državi 82 konkurzov, torej dvajset več kot v istem mesecu letošnjega leta.

d Za župnega upravitelja v Kamniku je bil imenovan g. Viktor Čadež, župnik v Mekinjah.

d 60 letnico rojstva in 35 letnico odkar streže v gostilni pri Alešu na Ježici je praznovala te dni Apolonija Bergant. Zvestobi priznanje!

d Ban savske banovine dr. Šilović po tuje te dni po Hrvatskem. Ljudje ga povsod lepo sprejemajo. V Varaždinu je obiskal tudi frančiškansko gimnazijo. Ban si je v družbi ravnatelja p. dr. Pepišeka ogledal prostore gimnazije in izrazil svoje zadovoljstvo ter pohvalil delo frančiškanov za izobrazbo mladine. — Lep sprejem so priredili savskemu banu tudi v Nedelišču v Medjimurju.

d Mariborčani so porabili preteklo leto 1,322.477 kubičnih metrov pitne vode.

d Lastno lovsko društvo hočejo baje ustanoviti mariborski lovci. Zveza z ljubljanskimi jim menda ni všeč.

d V Ameriko se vrača požrtvovalni frančiškan č. g. p. Odilo Hajnssek. Želimo mu srečno pot in obilo blagoslov!

d Svoboda strokovnega organiziranja je zajamčena v versajski mirovni pogodbi, razlaga dr. Živko Topalović v Ujedinjenem železničarju.

d Poseben odbor za pripravo romanja v Jeruzalem je izvolil zbor srbske pravoslavne cerkve.

d Kolodvor v Karlovcu bodo letos razširili in preuredili.

d Glede izrabe vodnih sil v Jugoslaviji se bo vršila konferenca gospodarskih zastopnikov. Tozadevni zakonski načrt se že pripravlja v gradbenem ministrstvu.

d Proračun Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za l. 1930. je ban inž. Dušan Serbec potrdil. Dohodkov je 5,585.515 Din in izdatkov 4,951.992 Din. Obenem je odobrena tudi 12% zbornična doklada.

d Split ima 40.869 prebivalcev. Pred vojno je štel okrog 20.000 duš. Nobeno mesto Jugoslavije ni sorazmerno tako zelo narastlo

PO SVETU

po vratih. Šipe so zvenketale, strahovi pa so pobijali skleda in lonce. Neko noč je strah vrgel Dušanu luč v glavo in le malo je manjkalo, da ni nastal požar. Občinski stražniki so se pričeli za stvar zanimati in so zaslišali domačine. Nato so ostali zvečer v hiši, ko pa je pričelo strašiti, so od straha pobegnili. Občinski odbor pa je bil bolj koračen in je tudi šel čakati strahove. Ko so strahovi pričeli strašiti, občinski očetje niso zbežali, nekateri morda tudi niso mogli. Na po vseeno. Ugotovili so, da so strahovi prav za prav družina in služinčad Dušana Ignjatoviča ter da so oni prirejali vse te nočne izgrede v hiši, da so plašili očeta.

d 44 dni je stradala. Na Jezerskem so te dni našli kuro, ki je niso videli že 44 dni. Pred psum se je bila svoj čas zatekla v neki prostor med senom, kjer se ni mogla rešiti. Pa vzdržala je ob sami suhi mrvici celih 44 dni brez vsake pijače. Ko so jo po naključju našli, je bila tako slaba, da ni mogla jesti. Nas zanima, če si je opomogla in ostala pri življenju.

d Kdo je Presička zaklal. Že zadnjič smo poročali, da so našli na zagrebški ulici delavca Josipa Presička s prerezanim vratom. Policija je sedaj zaprla Ivana Segulo, 32 letnega delavca, rodom iz Mezgovic pri Ptuj. Na zaslišanju je priznal, da je res on ubil Presička, toda dodal je, da je bil napaden in da se je moral braniti. V to svrhu je rabil majhen žepni nožiček s pomočjo katerega je z močnim udarcem sunil Presička v levo stran vratu in mu razrezal glavno žilo. Nato je pobegnil in ni vedel, da ga je ubil. Do nadaljnje preiskave je policija pridržala Segulo v zaporu ter ga bo po končani preiskavi izročila sodišču.

d Taka dva ne zaslužita milosti. Strašna vest je prišla iz Makol pri Mariboru. V stopnem pri Makolah sta sinova, obvladana od vinskega prenapoja, prišla s svojim očetom v prepir. Sredi prepira sta razkačena in razljučena navadila in svojega očeta ter ga do krvi pretepala in obdelovala. Očeta, ki je z naporom poslednjih moči jel klicati na pomoč, so sosedje iztrgali iz sinovskih pesti. Vsega krvavega ter na sedmero mestih ranjenega so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je podlegel težkom poškodbam. V vsej okolici je zbudil strahotni dogodek največje vznemirjenje.

d Za 300.000 Din dragocenosti so odnesli vlomilci iz prodajalne dragotin Filipa Katza v Osijeku.

d 20.000 Din je odnesel iz poštne blagajne v Kočevju neznan uzmovič v noči oc. 8. na 9. februarja. Najprej je vdrl v klet, nato pa je s krampom izkopal luknjo naravnost skozi zid do mesta, kjer je bila poštna blagajna. Luknja je tako velika, da je lahko zlezal skozi njo. Iz blagajne je vzel 20.000 Din, na mestu vroma pa je pustil kramp in rokavico, ki bosta morda še usodna za drznega vlomilca.

Zobni atelie E. Glavič

pri dr. Ukmarju v Litiji

sprejema od 8-12, 2-8; ob nedeljah od 8-12. Delo vestno, solidno, prvovrstno. - Cene zmerno.

Katoliška cerkev.

s Razno. Znano zgodovinsko palačo v Berlinu, kjer je pokojni nemški vojskovedja Moltke delal načrte za vojno l. 1864., 1866. in 1870., so kupili od sedanje nemške vlade katoličani. Poslopje bodo preuredili in bo imel v njem svoj škofski sedež novi berlinski škof dr. Schreiber. — Pred 10 meseci posvečeni škof Francis O'Hern v Rockester je pred tem več let opravljal službo kaplana okrajne ječe v Monro. Dasiravno nosi sedaj že mitro (škofovsko pokrivalo), še vedno opravlja službo kaplana one kaznilnice. Vsako soboto se pripelje tja, kjer spoveduje, mašuje in pridiga jetnikom.

Italija.

s Zahvalit se je šel... Te dni je prišel v Rim načelnik avstrijske vlade kancler Schober. Sprejel ga je najprej Mussolini in Schober se mu je zahvalil za pomoč, ki jo je Italija dala Avstriji na nedavnem zborovanju v Haagu. Podpisali so v Rimu tudi prijateljsko pogodbo med Italijo in Avstrijo. Vsekakor je čudno, da italijansko časopisje to pogodbo tako kričavo poveličuje. Nehote se baš vsled tega vsiljuje misljenje, da imajo vsi slavospevi neki drugi cilj in da omenjena pogodba ni nič takega, da bi bilo Jugoslavijo pred kom strah.

s Razno. Ko je padla z ognjišča, si je razbila lobanjo in na mestu izdihnila 39 letna Gorkič Pavla iz Vrtojbe. — V Gorici je umrl 82 letni prvi predsednik tržaškega prizivnega sodišča Avg. Jakopič. — 207.137 ljudi je leta 1929. obiskalo postojnsko jamo. — V goriški bolnici je preminul 57 letni Anton Gregorič iz Vogrškega. Ko je prašič deval na kose, si je s kostjo ranil prst na desni roki, nakar sta sledila zastrupljenje in smrt. — Italijanski prestolonaslednik bo bival s svojo mlado soprogo stalno v Turinu. — Do smrti je razmesarila granata 18 letnega Leopolda Nemca iz Bilj, ko je zbiral v boju za košček kruha obrabljen vojni material. — V Gorici so pokopali 38 letnega Franceta Bratuža. Je bil znan pod imenom »črnič«. — V Divači

d V Sremski Mitrovici so zaprli dijaka 5. razreda gimnazije, ker je planil v razred in streljal na profesorja. Fant je bil radi slabega vedenja izključen in se je hotel maščevati. K sreči ni nič zadel.

d Preselitev lekarne. Lekarna Kuralt na Gosposvetski cesti št. 10 se je preselila na št. 4 ista cesta nasproti Kneza, v neposredni bližini avtobusne postaje »Figovec«.

d Kultura naroda se meri po količini uporabljenega mila. Toda ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. Za napredno hišo pridejo v poštev samo Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote v 7 prekrasnih vrstah: milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerino,

je umrl Rebčev Jože. — V Idriji je preminula 30 letna Terezija Lapajne. — V Brjah je odšla na drugi svet 77 letna Katarina Gregorčičeva. Rajnica je bila najmlajša sestra pesnika Simona Gregorčiča.

Bolgarska.

s Važen sporazum je bil dosežen 13 dni med Jugoslavijo in Bolgarsko. Odposlanci obeh držav, ki so se zbrali v Sofiji, so rešili dve najvažnejši vprašanji dosedanjega obmejnega spora, to sta vprašanje o dvolastniških posestvih in o nevtralni obmejni coni. Glede dvolastniških posestev je sprejeto načelo medsebojne zamenjave na ta način, da bodo bolgarski lastniki, ki imajo posestva na jugoslovanskem ozemlju, dobili v zamenjavo posestva naših državljanov na bolgarski strani in obratno. Prostovoljna sprememba se bo vršila do 1. aprila 1930, nato pa bo mešana bolgarsko jugoslovanska komisija tozadevne zamenjave posestev izsilila. Nevtralna obmejna cona bo obsegala pas 6 do 10 km, v katerem se ne bo nihče smel na novo naseliti razen domačinov ter državnih uradnikov. Mešana komisija bo izvrševala potrebno nadzorstvo.

Romunija.

s Pred volilno reformo. Vlada ima v načrtu nov volivni zakon. Bistvo načrta tega zakona je, da hočejo mestom priključiti močno okoliško, to je krmečko-delavsko večino, kar bo bistveno vplivalo na volivni izid. Kakor povsod, tako tudi v Romuniji nimajo liberalci mnogo pristašev na deželi, ampak v mestih med uradničtvom, ki se seveda drži z liberalno stranko. Kmetijski voditelj, ministrski predsednik Maniu, ki je kakor znano veren katoličan, hoče z novo reformo v kmetijskih glasovih vtopiti liberalne in dati tako kmetom in delavcem popolno oblast.

Grčija.

s Izobrazba grškega pravoslavnega duhovništva. Po najnovejših podatkih pastiruje na Grškem 8000 pravoslavni duhovnikov. Od teh je 75 dovršilo bogoslovne nauke na vseučilišču. Okrog 200 pravoslavni gospodov ima srednjo bogoslovno izobrazbo, a 800 jih je obiskovalo samo dvoletni bogoslovni tečaj. Ogromna večina, okrog 7000 pravoslavni svečenikov je

boraksovo, katranovo, brivsko — eno bolje od drugega, toda vsa neškodljiva! Po pošti: iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 16.

d Gospa, že prvi poskus pranja po našem načinu Vas bo uveril, da imamo prav! Čitajte oglaš terpentinovnega mila »Gazela«!

d Pri pomanjkanju tcka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici, osvoboditi naravnega »Franz-Josef« grenčica telo vseh nabranih gnolobnihstrupov. Že stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

brez izobrazbe ter je večša razen cerkvenih obredov, komaj branja in pisanja.

Mehika.

s Slab začetek. Te dni je novi mehiški predsednik Rubia nastopil svoje mesto. Po prevzemu oblasti je zapustil narodno palačo v mestu Mehiki in stopal v svoj avtomobil. Neki mladi človek se je med množico preril do prvih vrst in oddal pet strel v zadnje okno avtomobila. Predsednik je bil zadet v čeljust, ranjeni pa sta bili tudi njegova soproga in nečakinja. Rana predsednikova menda ni nevarna, so ga takoj operirali in mu odstranili kroglo. Napadalec so zaprli. Pred vojnim ministrom je izjavil, da se piše Daniel Flores, star 22 let in pripada stranki propadlega predsedniškega kandidata Vasconcellosa. Nameraval je umoriti predsednika in vse članke sedanjega vlade ter potem v politični zmešnjavi dvigniti Vasconcellosa k državnemu vodstvu.

Amerika.

s Orla so ustanovili. V Clevelandu so ustanovili nedavno telov. društvo »Orel«. Vpisalo se je takoj 50 članov, sama pristna slovenska mlada kri. »Glasilo« objavlja pri tej priliki tudi poziv clevelandskim slovenskim staršem in piše med drugim sledeče: »Katoliški starši, vpišite svoje otroke v to, za našo mladino najboljšo katoliško organizacijo. »Orel« bo skrbel za vaše otroke telesno in duševno. Boljše vzgoje mu niti sami ne morete dati, kot jo bo otrok dobil pri »Orlu«. Vaš otrok vam bo v čast in ponos. — Želimo clevelandskemu »Orlu« najlepših uspehov!

Drobne novice.

6 milijard zlatih frankov zahteva od Turčije vdove bivšega sultana.

216 milijonov dinarjev dote je prinesla belgijska princezinja Marija Jose italijanskemu prestolonasledniku.

Dvakrat tako močno brodovje ko Italija hoče imeti Francija.

Cena srebra je zopet padla. Težka kriza za dežele s srebrno valuto. (Perzija, Indija, Kitajska.)

2 milijona 140 tisoč brezposelnih je sedaj v Nemčiji.

Znani češki tovarnar Bata je razširil svoj obrat s čevlji tudi na Poljsko.

Z okna svojega stanovanja se je vrgel na cesto nemški socialdemokratski poslanec dr. Levi. Mrtev.

40 milijonov lejev dote hoče dati princezi Ileani romunska vlada.

Že 7 mesecev gorijo petrolejski vreli pri Mureni v Romuniji.

300 mornariških častnikov so boljše viki umorili v ruski Rigi.

Umrl je italijanski minister za javna dela Bianchi, eden prvih fašistov.

Komunisti in narodni socialisti v Prusiji ne morejo biti več župani ali uradni predstojniki.

Obrestno mero je znižala Francija od 3 in pol na 3 odstotke. Na Poljskem je obrestna mera 8 odstot. Kakšna razlika!

Največ zlatega zaklada na svetu ima za Zedinjenimi državami Amerike — Francija. Je vreden 95 milijard Din!

Dva milijona škode so napravili uzmovi v ruskem petrogradskem (leningradskem) muzeju.

200 tisoč Din je dobil Zubkov, ker je izročil pisma umrle svoje soproge, Viljemove sestre Viktorije, nemški cesarski rodbini.

Ker so poškodovali sovjetske naprave je bilo zopet deset ruskih kmetov obsojenih na smrt.

Papež je sprejel v enourni avdienci glavnega tajnika fašistične stranke Turattija.

Nova španska vlada je prepovedala bivšemu samodržcu Primo de Riveri imeti shod, ki ga je sklical.

Neki študent visoke šole v Belgiji je ustrelil ženo profesorja, ki je fanta pri izpitu vrgel.

7000 poslopij je razrušil orkan (silen vihar) na polotoku Siamu.

Nove volitve za državni zbor bodo na Madjarskem jeseni.

Neki Amerikanec je kupil v katol. semenišču v Pleplinu na Poljskem edino Gutenbergovo sv. pismo za 625 tisoč Din.

Katoliška Irska žrtvuje za armado nad 2 milijardi, za prosveto nad 6 milijard dinarjev.

3200 hl piva potočijo letno v klavniški restavraciji v Pragi.

Velika suša je na Japonskem, v Ameriki pa mnogo snega.

50 prodajalen je uničil požar v Londonu.

Če rabite zanesljive britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

Radio.

Radio-program od 13.—20. febr.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, borza, reproduc. glasba, 13.30 Iz današnjih dnevnikov, 17.30 Koncert Radio-orkestra, 22.30 Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 13. febr.: 18.30 O ribarstvu v svetovnem gospodarstvu, predavanje; 19.30 Sbrbohrvaščina; 19.30 Tedenski in književni pregled; 20.30 Pevski koncert ge. Pavle in gd. Majde Lovštevce; Angleške pesmi; 21.30 Čajkovskijev večer, izvaja Radio-orkester; 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Petek 14. febr.: 18.30 Slike iz umetnostne zgodovine; 19.30 Gospodinska ura; 19.30 Italijanščina; 20.30 Predavanje o pevskem pouku; 20.30 Koncert Radio-orkestra; 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 15. febr.: 17.30 Koncert Radio-orkestra, 18.30 Esperanto; 18.30 Nemščina; 19.30 Delavska ura; 19.30 Prenos iz Bolgrada; 22.15 Laska glasba; 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 16. febr.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe; 10.30 Versko predavanje; 10.30 Kmeti'sko predavanje; 11.30 Dopold. koncert, vmes poje Wagnerjeve pesmi ga. Medvedova; 15.30 Gogol: »Ženitev«, veseloigra; 16.30 Sramek-kvartet; 17.30 Humoriistično čtivo; 17.30 Reproducirana glasba; 20.30 Lužiško-srbske narodne pesmi poje pevski kvartet; 20.30 Poljanski večer; 21.30 Nove šlagerje poje g. Premlič; 22.30 Časovna napoved in poročila; 22.15 Laska glasba; 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 17. febr.: 18.30 Francoščina; 19.30 Zdravstveno predavanje; 19.30 Angleščina; 20.30 Prenos iz Prage; 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 18. febr. 18.30 O lepoti duše, predavanje; 19.30 Zgodovinski razvoj tujih jezikov, predavanje; 19.30 Ruščina; 20.30 Prenos iz Zagreba; 22.15 Laska glasba; 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 19. febr.: Opoldanski program odpade. 18.30 Otroški kotiček; 19.30 Podoba iz slovenske literarne zgodovine; 19.30 Francoščina; 20.30 Poljanski koncert solo prof. Ivančiča, pri klavirju ga. Osterc-Valjalova; 21.30 Koncert Radio-orkestra; 22.30 Napoved programa za naslednji dan.

NAZNANILA.

n Ihan. V nedeljo 16. t. m. popoldne bo v društvu zelo važno gospodarsko predavanje. Govoril bo dr. Basaj iz Ljubljane. Pridite, posebno še fantje in dekleta.

n Prosvetno društvo v Retežah pri Školji Lekl uprizorji v nedeljo 16. februarja ob 15 igro v treh dejanjih Zmaga ljubezni.

Sloan-ov Liniment
odstranjuje bolečine!

Rešite se revmatskih bolečin!

Ako želite, da bodo izginile bolečine v mišicah in sklepih, tedaj vzemite takoj Sloan-ov Liniment (mast). Zadostuje že, da se le malo namaže. Mast gre takoj v kožo, hladi pri vnetju, odstranjuje kožni srbež, ključenje in bolečine.

Na tisoče ljudi je na ta način odpravilo svojo revmo.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijas, bolečinam v križu, proti boleznim v bokih, bolečinam distorzije in kontuzije ter proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo MIŠKOVIĆ & COMP.
Beograd - Sarajevska 70

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah

PO DOMOVINI

To in ono.

(Sv. Jedert nad Laškim.)

Usmanovljena je nepolitična Kmetijska zveza za št. jedrsko župnijo, ki zbora navadno vsako prvo nedeljo v mesecu v čitalnici. Na sejah se može pomenijo o zadevah in dogodkih, tikajočih se tukajšnjega kmetijskega prebivalstva. — Hudojamski premogariji pa so združeni v Jugoslovanski strokovni zvezi. — Sadjarska podružnica pri Sv. Jederti bo razširila svojo drevesnico, da bo vsak član lahko dobil zanesljivo dobro blago, vzgojeno v domači zemlji, za sajenje. — Obe šoli sta priredili otrokom dobro uspehi božičnici, zakar gre hvala dobrotnikom in učiteljstvu. — Poročila sta se rudniški kovač Ivan Repše in Micika Dincijeva, ki sta često nastopila na gledališkem odru. Naj si tudi v novem stanu ohranita vnueno za organizacijsko delo! — Umrila je v 85. letu starosti vdova Helena Šopar, p. d. Kruška, Bogoljubni ženi naj sveti večna luč!

Za gospodarsko in gospodinjstvo izobrazbo.

(Smiheljska fara.)

V Smihelu pri Šostanju je bil dne 26. januarja zaključen že drugi dveletni kmetijski tečaj. Na Svecnico pa se zaključil četrti gospodinjstveni tečaj. Vsa čast vrlim smihelčanom, ki so tako vneti za napredek svojega stanu in kličemo: le še tako naprej! Vsem drugim pa: posnemajte napredne smihelčane! Bog živi! Belgradu, pa tudi Berlin se zanima zanjo. Toda kaj pomaga vzbujati lepe spomine, ko pa draga Toneta ni več med nami.

Pokojni je bil rojen dne 4. januarja 1891 v Škofji Loki. V zgodnji mladosti je izgubil starše. Tako je postal sirota brez doma in roditeljev. Imel pa je dva dobra strica, Franceta in Janeza Kušar. Prvi je sedanjí župnik v Mengšu, drugi pa posestnik v Retečah. Ta dva sta ga potem vzdrževala in izsolala. Studiral je v Kranju in Pragi. Leta 1914 je moral takoj v začetku v vojno, bil v ujetništvu, nazadnje pa se je kot dobrovoljec vojskoval na solunskem bojišču.

Po vojni je bil nastavljen na finančno ravnanje v Mariboru. Leta 1927, pa prestavljen v Radovljico za finančnega tajnika. Bil je zelo tihega in mirnega značaja in jako vreden v službi. Kako je bil povsod priljubljen, je pričal njegov veličastni pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo ljudstva.

Njegov spomin naj živi, njegova duša naj aziva večno plačilo.

Odmevi iz Dolenjske.

Zadnje čase se je o Dolenjski, o njenih dobrih in slabih straneh dokaj pisalo in razmotiralo. Nekoliko je to storil g. Radovan Hrastov, še več pa g. Vernig, ki je s svojimi spisi precej spremenil mnenje, kakršno so imeli mnogi o naši kulturi in zaostalosti Dolenjski. G. Vernigu zato najlepša hvala, kakor tudi za trud in skrb, katero je imel pri delu za gospodarsko povzdigo Dolenjske. Nebroj umetnih gnojišč in gnojničnih jam je pričal njegove brige za kmetijski stan, zato še enkrat: hvala mu!

Kakor že zgoraj rečeno, nekoliko je že osvetljena slika Dolenjske, toda gori omenjena sta videla vse svetlo in lepo, toda so tudi senčne strani in so žal rane, katere je treba odkriti, začeti celiti dokler se to da brez težje operacije. Letos mo pridelali neizmerne množine sadja, posebno češpelj. Človek bi mislil to bodo nasušili za par let naprej, toda vprašaj tu in tam, snušilo se ni skoraj nič, pač pa vse zaprlo, češplje, trpine i. dr. Zdaj se pa sku-

ha in žganja je toliko, da se kar plava v njem. Če prideš, kar celo zelenkavi ga postavijo pred te, ne pa strakeljs, kot je to bilo včasih. In pije vse, otroci in drugi, posebno fantje. Nekateri mislijo, da sploh nedelje ali praznika ni, če se prav po živinsko ne upljajo. Potem pa pride: preklinjanje, zraven vneizogibni pretep, tako da je bolnica usmiljenih bratov v Kandiji dobivala preko vseh božičnih praznikov vredne pošiljke ranjenec, ki so obležali na polju časti in slave: kralja alkohola. Najbolj tragično je pa to, da pijejo tudi otroci in nič čudno ni, da se učiteljstvo nad šolarji čedalje bolj pritožuje. Torej starši, ne uničujte kri svoje krvi, ne zastrupljajte duš svoje dece, sicer boste dajali zato težek odgovor. Strezimo se, dokler je čas; ne ubijamo samih sebe.

Pa še nekaj! Zrali so se fantje iz nekega kraja in peli okrog za tri kralje. Vsak rad slisi lepo fantovsko pesem, toda krogati do treh zjutraj in buditi ljudi iz spanja, ni ne fantovsko še manj pa olikano — — In kar so ob tej priliki natehtali so vse lepo zapili. Pa je rekel eden: pa smo ga žajfali celo noč in še drugi dan in to vse zastojne, pač žalostno, ampak žajfali smo ga pa le.

Dolenjec. (Opomba uredništva: Priobčili smo to žalostno poročilo v prepričanju, da ogromna večina naše Dolenjske ni prizadeta, kjer pa so prizadeti, je pa prav.)

Razno.

(Vavta vas.)

Dne 28. januarja je umrla v kranjski vasi Frančiška Močnik, bivša dolgoletna kuharica v tukajšnjem župnišču. Bolna je bila le teden na pljučnici. Pokopana je bila v četrtek 30. januarja t. l. ob obilni udeležbi ljudstva na tukajšnjem pokopališču. Pokojnica je bila doma iz trga Motnik na Gorenjskem in vsled svoje delavnosti in skromnosti splošno priljubljena.

Tukajšnje prosvetno društvo to zimo pridno prireja igre. V nedeljo 5. januarja nam je vprizorilo prav lepo igro »Čarovnica«, v nedeljo 26. januarja pa kar 2 burki in sicer »Čevljarjeva Marta« in »Fest fante. Zlasti druga nam je povzročila nemalo smeha. Za predpust je seveda treba nekaj smešnega.

Za gospodinjstvo izobrazbo.

(Št. Jernej.)

Gospodinjstvena šola v Št. Jerneju bo končala petmesečni tečaj z dnem 20. februarja. Napravila pa bo poprej od 16. do 18. februarja razstavo. Tu se bo lahko vsak sam prepračil, koliko lepih reči so stvarila pridna dekleta pod vodstvom šolskih sester. Na to se prične dvomesečni tečaj, ki se bo dokončal o Veliki noči. Tako bo širšemu krogu dana prilika potrebne gospodinjstvene izobrazbe. Le pridite gledat razstavo!

"Prosvetni večeri.

(Ježica.)

Prilagodni prosvetni večer priredi kat. prosv. društvo v soboto dne 15. febr. ob 8 zvečer. Na sporedu je petje in kinopredstava »Kolo srebe«, v glavnih vlogah Pat in Patschon. Film je izredno zabaven, a kljub temu zelo poučen, kojega ogled vsakomur priporočamo — V bodoče se bodo prosvetni večeri vršili redno vsako soboto, še naslednjo nedeljo ne bo odskraj predstave. Skrbeli bomo, da bo spored vedno prvovrsten, deloma poučen, deloma zabaven, da bodo posetniki tako vselej prišli na svoj račun. Vstopnina 3 in 2 Din. — Odbor K. P. D.

Zlata poroka.

(Ribnica.)

Zlato poroko sta obhajala v nedeljo, 9. t. m. v Ribnici Janez in Ivana Skrbec, Javtva iz Brež. Ravno ta dan pred 50 leti sta stala pred istim altarjem kot mladi ženin in nevesta. Tudi sedaj je imela mati lep šopek v rokah, očetu Javtu pa so podali v roke sorodniki novo, s cvetjem okrašeno palico, ki pa je rekel, da je še ne rabi, dokler ga nogo še same rade nosijo. Zaradi lepšega pa jo je vendar obesil na roke. Koliko sveta je pre-

in varuje ne samo belo temveč tudi barvno perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

bredel s krošnjo suhe robe na plečih! Pa je junak. Okrog slavlencev se je zbralo v cerkvi veliko številno otrok, zelow, nevest, vnukov, sorodnikov, ki so pristopili s slavljenecema k sv. obhajilu. Ko so zvonovi slavnostno spremljali zabavno pesem, je marsikomu nekoliko zarosilo oko. Lepa cerkvena slovesnost je napravila najlepši vtis, in marsikaka ženica je dejala, da bo odslej imela svojega moža še rajši in mu bo še bolj postregla, s mo da pojde z njim k zlati poroki. Slavljenecema še mnogo let v krogu domačih!

Gospodarski tečaj je priredila pretekli teden živinorejska zadruga v Ribnici, pri katerem sta predavala gg. dr. Basaj, ravnatelj Zadrugne zveze, in inž. Muri, od kmetijskega referata dravske banovine. Prvi je predaval o kmetijskem zadrugništvu, drugi pa o rentabilnosti kmetijskega gospodarstva.

Šmartno pri Kranju.

Tukajšnje Prosvetno društvo bo ponovilo v nedeljo 16. t. m. ob pol 4 popoldne v »Šmartinskem domu« burko »Veleturist«. Pred igro bo nastopil moški, ženski in mešani pevski zbor. Pred in med igro tamburanje. Med igro se bodo dobila okrepčila. Prijatelji smeja vabljeni.

Oh novem grobu.

(Podbrezje.)

Dne 29. januarja je umrl v Podbrezjah v 71. letu starosti daleč okrog znani Jernej France oz. Babič France. Pokojnik je bil odločen katoliški mož in vzor pridnosti in samoizobraževanju. Težko bi bilo najti še pri kakem nešolanem človeku tako veliko knjižnico, kakor jo je imel on. Bral je slovenske in nemške knjige. — Pokojnika je odkolicevala tudi posebna ljubezen do otrok; zato je bil pri njih tudi tako znan in priljubljen. — Najlepša zabava mu je bilo lepo petje. Pevci so mu zato še ob odprtem grobu zapeli par genjalnih negrobnič. Pokojni Jernej France je imel mnogo knjig izposojenih po Podbrezjah in tudi v okolici. Vsakega, kdor ima kako njegovo knjigo, prosimo, naj jo gotovo vrne na njegov dom.

Kako gospodarimo.

(Zapogo.)

Redkokdaj je taka priložnost za nasipanje potov kakor letošnja zima, pa vendar se nihče ne zgane.

Kmetijska podružnica deluje marljivo. V kratkem času svojega obstoja si je nabavila za svoje člane prvovrsten trfjer in travniško brano, letos pa kupi še okopalnik in sadno škropilnico.

Gasilno društvo ima radi nabave motorne brizgalne le še malo primanjkljaja. Zahvaliti se je za to pridnemu delovanju odbora in za poživitev

n Kino predstavi o uporabi umetnih gnojil se bosta vršili po posredovanju kmet. referata v Slovenjgradcu v nedeljo, dne 16. t. m. ob 9 v kmetijskem tečaju v Ljudski šoli v Št. Ilju pri Mislaju in ob 3 pop. tega dne v kmetijsko nadaljevalni šoli v Velenju. Kmetovalci Mislajnske in Saleške doline se opozirajo pa ti vstopnineprosti poučni predstavi!

nosti članov. Posebna hvala pa gre fantom, ki so darovali društvu lepo vsoto denarja, ki so ga dobili od neveste Frančiške Jenko. 16. t. m. ob 3 pop. priredil gas. društvo v prostorih Alojza Hogenova tembola. Vabijo se vsi prijatelji gasilstva.

Delo naše hranilnice.

(Vrhnika.)

V nedeljo 16. febr. ob 3 pop. se bo vršil v škod. domu občini zbor Hranilnice in posojilnice, reg. zadruga z neom. zavezo. Kako lepo deluje ta naš denarni zavod, lahko spoznate iz naslednjih števk. Promet se je dvignil v letu 1929. na 18 milijonov Din. Hranilne vloge so znašale ob koncu leta 1.084.000 Din in rezervni zaklad s čistim dobičkom 165.141 Din. Znesek posojil 3.027.000 Din. Zadruga je vdeležena na drugih podjetjih z 85.000 dinarjev. Iz tega je razvidno, da ima še dovolj likvidnega denarja. Uradne ure ima vsak delavnik od 8 do 12 in od 14 do 17, ob nedeljah pa od 8 do 10. Posreduje tudi zamenjavo tujih valut. Na razpolago so tudi domači hranilniki, katerih se mnogi že od leta 1929. poslužujejo in so spravili na ta način skupaj že več tisoč dinarjev. To je primerno posebno za otroke!

Gospodarstvo in drugo.

(Cerknica.)

Se stoji, čeprav ni nič pisanega po časopisih. Prav zdaj imamo kmetijski tečaj, ki se je priredil na pobudo našega g. bana. Trajal bo 6 tednov. Predavanja, ki jih imajo strokovnjaki, so vsestransko poučna in zanimiva. Pouk v kmetijstvu je naravnost sijajen. Četudi je obisk precejšen, vendar pogrešamo nekaj naših boljših gospodarjev. Prav bi bilo, da se udeležijo tečaja v največji številni. Nikomur ni žal, da se je udeležil katerega predavanja. — Pretečeno leto je bilo s pomočjo podpore izgotovljenih več vzornih gnojniških jam, za kar moramo biti hvalečni gospodom pri oblastni samoupravi, da so nam šli tako prijazno na roko. — V društvi se tudi pridno dela. Poučne in zanimive kinopredstave, predavanja s sklopičnimi slikami, primerne igre, vse se vrsti skoro nedeljo za nedeljo in o praznikih v presvetem društvu. — Cesto do Rakeka novo, kakor tudi staro, smo v jeseni že kar dobro popravili s pomočjo valjarja, ki smo ga dobili od oblasti. Seveda je letošnja mehka zima vse omeh-

čala in ceste so spet bolj primerne za vožnjo s čolni, kot za vozove. Spomladi bodo začeli spet znova in bolj temeljito utrjevati ceste. Strokovnjaki trdijo, da je vse delo brezuspešno, dokler ne bodo imeli vozniki širokih šla na kolesih. Promet na tej cesti je res velikanski, vozovi so preobloženi zasužnja pa skoraj nič. — Električna se dobro razvija. Kakor čujemo, se namerava spomladi začeti z gradnjo daljnovoda na Rakek. V večernih urah nam luč zaradi par strojev precej nagaja in bi prosili vodstvo elektrarne, da napravi primerne korake, da bi znali nekateri vpoštevati skupni blagor. — Vodovod je zadnje dve leti skoro popolnoma odpovedal. Od Topola do Ivanjega sela je v največjem deževju večkrat manjkalo vode. Letos se je dognalo, da so cevi na načeto mestih spuščale na tisoče litrov vode. Pričeli so s temeljito popravilo vodovoda in pričakovati je, da bodo imeli v doglednem času zadosti vode, saj so studenci zadosti močni, le cevi je treba izmenjati. — Pripoveduje se, da dobimo v Cerknici, središče Notranjske, okrajno glavarstvo. Od pristojnih oblasti je obljubljena pomoč in najbrže se začne že spomladi graditi primerno poslopje na Zmarovem travniku poleg okrajnega vrta, ki se spremeni spomladi v šolski vrt. Seveda hočejo nekateri vedeti, da bi bil ta prostor bolj primeren za novo moderno šolo, stara šola naj bi se pa porabila za urade glavarstva. Bomo še videli in poročali, kako bodo določile višje oblasti. — Avtopromet iz Rakeka v Stari trg je zdaj tako uravnan da je treba skoro vsak dan posebej vprašati, kdaj bo vozil avto. Obljubljeno je, da se spomladi tudi ta zadeva ugodno reši. — Jezero se je dve leti zapored popolnoma posušilo. Odkar so pogledali svet pred Veliko Karlovo, voda zelo hitro vpadla. V prihodnjem letu se bo z osušenjem nadaljevalo. Le škoda je rib, katerih od vsakem usihanju jezera na tisoče pogine. Velikih rib zadnja leta ni več. — Veliko razburjenje je napravilo govorjenje, da se namerava razdeliti gmajna — skupni pašnik. Velika večina je proti razdelitvi, ker bi bili z njo gospodarsko uničeni bolj revni posestniki. Upamo, da bodo oblasti upoštevale želje večine in pomagale prizadetim pri zboljanju skupnega pašnika. Treba bi bilo že zdavnaj napraviti nekaj dobrih napajalnikov, da bi živina lahko ostala cel dan na pašniku. — Prihodnjo pomlad torej začnemo z večjimi deli in z novim veseljem.

Dopis iz Kanade.

Večkrat sem bil že mišljenja, da se malo oglasim v našem listu »Domoljub«. Ravno danes sem bral v Domoljubu dopis iz Kanade, ko dopisnik opisuje tukajšnje razmere, kako se zasluži v šumi. Pa že moram dopisniku ovreči ta dopis, kar se tiče plačila in stalnega dela. Zakaj s takim dopisom se ljudstvo samo sodbujajo, da bolj brepeni po tujini. Veliko se jih je že odpeljalo samo radi onega slabega dopisa. Po mojem mišljenju je ravno nasprotno, kakor piše dopisnik v Domoljubu z dne 18. decembra 1929 št. 51. Tukaj imaš stalno delo le v rudniku, to pa seveda le tisti, ki je tako srečen, da ga dobi. Vrh tega je pa veliko nesreč. Veliko se jih pobije ali pa poškoduje, da imajo za celo svoje življenje dosti. Prihrani pa najbolj varčen delavec na mesec od 50 do 60 dolarjev, ne pa v gozdu 100 dolarjev, kakor piše dopisnik iz Cronbroock. Ravno sem govoril s svojim tovarišem, ki je delal v šumi 5 mesecev in si je prihranil 150 dolarjev. Pač je tudi izjema, da zasluži dober tesar — reči siucem eden med sto — da mu ostane od 90 dolarjev na mesec in to traja 5 do 6 mesecev, potem si pa brez dela, ker poleti se ne more delati v šumi, ker je preveč komarjev. Toliko v pojasnilo dopisniku iz Cronbroocka.

Pretrgano zagrinjalo

Toda v tem trenutku se je Mira vrnila. Lucijan ni imel časa, da bi se ji drugič umaknil, kar malo ga je zazeblu od strahu... Ko je šla Mira mimo njega, ga je osorno pogledala. On je ni pozdravil, samo sledil ji je z očmi. Hitela ji je v pisarno, ker je mislila, da je tam pozabila zvezek čekov.

Lucijan, ki je spoznal njeno namero, jo je poklical. Mira se je začudena obrnila,

11

RAZNO

Morska sol. Če bi izhlapela vsa morska voda, bi ostalo na dnu toliko soli in drugih slanih snovi, da bi pokrili z njo vsa zemljo lahko 40 do 50 metrov na debelo.

Strah pred št. 13 je že vedno — kljub napredovanju izobrazbe — zelo razširen. S tem marsikje računajo in to številko na kak način prikrijejo ali enostavno preskočijo. V Kottbussu v Berlinu ni nobenega izvoščaka s številko 13. V Virchowu bolnici v Berlinu imajo paviljon 12, potem 12a in nato 14 — paviljona s številko 13 ni. Po hotelih se istotako izogibajo številke 13, ker vedo, da bi ostala soba s številko 13 največkrat prazna.

Prazen klobuk. Znani pridigar Reverend Moses Jackson je napovedal pri neki nedeljski službi božji prostovoljno pobiranje milodarov za divjake. Koncem opravila je vročil svoj klobuk nekemu verniku v svrhu pobiranja. Pa smolal Dotičnik mu vroči klobuk nazaj brez najmanjšega milo-

Lorenski učitelj

Roman.

Glas je prišel iz prve vrste; tam doli v noči je moral zaklicati sovjetski načelnik. Odšli so. Za njimi sta se pa gruča Lorencev in Lorenk strnili v eno; hrušč je postal vedno večji in živahnejši, čim so se oddaljili težki koraki. Nekaj prijateljev, živinozdravnik, trgovci in velikanski tesar, so v kratki razdalji šli za uporno stotnijo. Hoteli so vedeti, kaj se bo zgodilo z Baltusom in če bi bilo treba... Samo eden je imel samokres, prepovedano orožje, a ga je skrival z desnico v žepu telovnika.

Ko je četa prispela do šole in še kakih petdeset metrov naprej, je Baltus rekel sovjetskemu načelniku:

»Tukaj je kavarna. Greste noter? Čakajo vas.«

In res sta bili dve okni v pritličju razsvetljeni.

»Ni treba,« je rekel načelnik; »vojaki so spočiti... Domov gremo, razumete? Vojna je končana. Z Bogom!«

»Z Bogom!«

Sredi druge kriške ulice, tam, kjer se steza odcepi proti Sari, so se trenutek pozneje dvignili divji klici: vseh šestdeset mož je moralo klicati naenkrat. Kaj in zakaj? Nihče ni razumel, ali so bile žaljivke na Lorence, ali pa so se upirali načelniku, ker jim ni privoščil, da bi še pili. V kratkih presledkih so čuli druge tri klice, a so bili pridušeni; vojaški svet je že krenil pod drevesa velike šume v črti sarskega gozda. Baltus je še stal na česti pred kavarno in mislil: »Bržčas so šli prav blizu Hornje! Kaj če so stopili k mojemu bratu?«

Toda v tem trenutku ni smel misliti na svoje.

Množica, osvobodena množica, ga je dohitela. Obdali so ga prijatelji, ki so šli za njim. In kmalu so bili okoli njega prihajajoči moški in ženske. Med ženskami je bila pekarica, mirna vdovica, ki je na plat zvona prihitela med prvimi. Bila je počesana po navadi in celo prazniški oblečena. Dvakrat jo je nahrulil Nemeč, ki je bil na straži pri cekvenih vratih. In zdaj je vesela prehitela može in bila kot bela prikazen pred njihovo dručo:

»Bravo, gospod Baltus, bravo! Ali so že odšli, kaj? Hvala Vam!«

Vsa zasopla in vesela, da je prva, je počakala može, ki so mu segali v roko:

Da, bravo, Baltus. Imenitno si si bil izmislil, da pridejo sosedni vaščani pogledat, kaj se godi pri nas. Ali si res koga poslal v Kreutzwald?«

»Nikogar!«

»Kolesarje?«

»Saj ne bi bil utegnil; tekel sem takoj h cerkvi.«

»Imenitno si napravil!«

»Čujte!«

Vsi so utihnili. Veter je vel iz Francije, a so vendar od nemške strani čuli, kako poje skupina preoblečenih vojakov, ki jih je uporni duh spremenil v tolpe in vrgele proti domovini. Ko so se pod svodi gozdov bližali Nemčiji, se jim je stara navada vračala v spomin in v kri. Pesem, ki so jo peli, je bila resna in verna, dasi ji radi oddaljenosti niso mogli popolnoma slediti. Stari renski bog se je vračal v svoje sine.

»Kdo bi si bil kaj takega mislil, reče Baltus, in da bodo tako presenetljivo razpadli! Če je vsa nemška vojska taka, bomo še marsikaj doživeli, prijatelji moji! Čuti moramo. Jaz ne grem spat. V prvem nadstropju bom bedel za tistim oknom, ki gleda na trg. Kadar zaslišim šum, stečem v cerkev in pozvonim!«

kaj hoče. Lucijan ji je z ironično kretnjo pokazal zvezek čekov ležeč na tleh. Mira se je zahvalila bratu ter zvezek pobrala. V tem trenutku se je spomnila pisma, ki ga ji je bil Arnat pokazal, in zbudil se ji je sum. Odprla je zvezek in videla, da en ček manjka. Vsa blede je dvignila glavo, ostro pogledala Lucijana rekoč:

»En ček manjka...«

On ni trenil z očmi in jo je gledal z ironičnim nasmeškom. Mira je ozlovoljena rekla:

»Vrni mi ga! Kar si storil, je sramotno. Ali nisi nič premislil?«

On pa se je na glas zakrohotal da je od jeze vsa zardela in široko odprla oči. Ponovila je:

»Vrni mi ta ček!«

Ker pa ni hotel ubogati, ji je kar nehote v jezi ušla beseda, ki ji je bila na jeziku:

»Tati!«

Lucijan se je spet na glas zasmejal. Potem pa je stopil korak bliže, ji ostro pogledal v oči, jo krepko zagrabil za roko ter ji zaupno, a odločno dejal:

»Tat in pustolovka se morata razumeti!«

Mira se je vzravnila. V njenih očeh se je zablistalo. Cutila je, kako ji kri hitreje polje po sencih in kako ji prihaja vroče.

Lucijan se je še vedno smejal, potem pa je zmignil z ramami in odšel ter pustil dekle vso zmedeno na stopnjico. Bil je zadovoljen s samim seboj. Njegove besede so imele pričakovani uspeh. Že dolgo je sovražil to dekle, ker je delilo raz-

košje je bogastvo, ki bi ga smela biti deležna le on in Cecilija. Videl je v svoji polsestri človeka, ki bo z njim delil nekega dne očetovo premoženje, in jo je hotel za to na vsak način odstraniti.

Mira je bila sedaj sama na stopnjicah in ni več mogla zadržati svojih solz. Prvič ji je nekdo očital vstop v Arnatovo družino. Ali je bilo mogoče, da so ubogemu osirotelemu otroku, ki je bil na božični večer potkal na Arnatova vrata, mogli nekega dne očitati, da je imel takrat dobro preračunane namene?

Mira je ponovila besedo, ki je v njej zbudila temno obžalovanje, da je bila deležna srečnega življenja drugih:

»Pustolovka!...«

Gospod in gospa Arnat sta jo dvajset let imenovala svojo hčerko, Cecilija jo je še sedaj imenovala sestro... In vendar ni bila zanje nič drugega kot tujka, ki jo je privedla usoda na njih dom.

Mira se je naslonila na steno in je jokala od ponižanja in žalosti.

VII.

V razdrapani koči joka skrbna mati, ko vidi, da je njena lastna sramota padla tudi na hčerko, čeprav je ta čisto nedolžna.

Ali bo morala njena hčerka kljub materini žrtvi trpeti radi greha, ki ga sama ni storila?

Toda neizprosni angel Smrti ji pokaže še nadaljnje dogodke, ki bi se vrstili v Mirinem življenju, ne da bi se ustavil ob človeških bolestinah.

Mati si otrne solze in prestrašena naprej gleda sanje, ki jih ji kaže angel.

VIII.

Štirindvajseti februar je slednjič prišel, dan, ki ga je Cecilija težko čakala.

V Arnatovih salonih je bilo vse polno elegantne mladine, duh parfumov se je mešal z vonjem cvetic, vse se je veselo razgovarjalo. Saj je tudi moralo biti veselo, ker so praznovali dvajseti rojstni dan Cecilije in Mire.

V kotu velikega salona sta stali obe, obdani od prijateljic, ter odgovarjali na njih čestitke.

Tudi mladi gospodje so bili prišli. Vsakdo je na tihem upal, da se bo eno od obeh sester, vseeno katera, zanimala zanj; saj je morala dota obeh biti enaka.

Za Lucijana so se ljudje manj zanimali. Matere mladih deklet so obupavale nad tako izprijenim fantom, in dekleta sama so že bila izvedela, kako živi; naravno, da takega razuzdanca nobena ni hotela vzeti za moža. Sicer pa se on zanje ni prav nič brigal.

Obe sestri sta se bili oblekli enako: obleko iz rumenega tafta, koje krilo je bilo popolnoma pokrito z belim tilom. Črni Miri in svetlosli Ceciliji, obema se je obleka enako dobro podala. Gospod in gospa Arnatova sta se približala svojima hčerkama in vesela družba povabljenec jima je sledila. Veliki industrialec in njegova žena sta vsak imela v roki škatljico: on je prijel Miro za roko, njegova soproga pa Cecilijino roko in obe sestri sta dobili enak prstan.

Mirina roka se je stresla v roki njegovega krušnega očeta. Ta dan je bil rojstni dan Cecilije Arnatove, a ne njen rojstni

vi pridite znova. Tudi v spodnji vasi bi moral kdo čuti. Kdo se javi prostovoljno?«

»Jaz,« se oglasi nekdo.

»Izvrstno, tesar! Če jih ne bo več ko deset, se jim samo pokaži, pa bodo vsi zbežali! Lahko noč, dragi moji, jaz grem na svoje mesto.«

Stisnil je roko dolgemu tesarju in drugim, z glavo se je poklonil gospe pekarici, odprl vrata v kavarno in rekel v smehu:

»Šestdeset slabih gostov je odšlo, ubogi kavarnar, nikar ne žaluj! Glede stroškov bova že z županom uredila. Šment, saj si bil v uradni službi!«

In stopil je proti šoli, ki je bila kakor medla senca, kjer je na vrhu žarela svetla točka. Marija je pričakovala Baltusa. Ko je čula, da se bližajo koraki, je odprla vrata:

»Ah, kako sem se bala! Vendar si se rešil... Domačini so vpili: »Živel Baltus!« Prav so imeli.«

Zaprla je vrata, potegnila dva zapaha in obrnila ključ, nato je roko položila na ramo možu, ki je z nogo iskal prvo stopnjico.

»Jakob, ali si mislil na svojega sina?«

»Ne. Zakaj?«

»Te, maškare! so šle iz fronte, morda od Verduna? Ah, že vidim, da nisi tak kakor jaz, ki vedno mislim nanj.«

»Pojdi, Marija, pojdi!... Jaz grem še enkrat, dvakrat dol, če bo treba... Bomo že zvedeli. Nikakor jim nisem mogel govoriti o teh stvarih. Moral sem rešiti vas... Zdaj zlezem v podstrežje... Še moram bedeti. Daj mi debelo suknjo!«

Ko sta prišla v prvo nadstropje, mu je dala težko suknjo iz že ponošenega, za prst debelega blaga; bila je nekak plašč, s katerim je v nekaterih pomladanskih nočeh pokrival cvetlice na vrtu pod steklom.

Odslej je bilo vse mirno, a mnogo ljudi ni moglo

več zaspati. Svetlobni trakovi so izza zastorov prav do prvih jutranjih ur obsevali spodnjo in zgornjo pot.

Drugo jutro, 11. novembra, je bilo jasno in skoro milo. Široka megla je v dolini pokrivala cesto in obdelano polje, a se je že trgala in v kosmičih polagoma odhajala preko njiv in bližnjih gozdov. Križani so pozno vstali. Preminjali so načrte prejšnjega večera: »Danes ne grem v gozd,« ali pa: »Danes ne grem v bližnje mesto. Pojdem drugi teden.« Veselili so se premirja in bali so se, da ne bi še druge vojaške tolpe tod hodile. Zato so to jutro po vrtovih in sadovnjakih prekopalni toliko zemlje, da je že stoletja ni bilo toliko obdelane v tem času. Ostali so torej blizu doma. Hčerkam so pa naročili: »Če se pojavijo Prusi, se skrijte v järke ali votle vrbe v goščici! Ob osmih ni imel Baltus skoro nič šolarjev.«

Toda popoldanski šolarji so prišli vsi. Bili so vznemirjeni. Vedeli so že, da je premirje podpisano; da so ob enajstih prenehale sovražnosti; ponavljali so, kar so čuli od očeta ali matere, dasi niso razumeli, neizmernega pomena: »Francozi so zmagali; v treh dneh bodo tukaj; neki Prus je to pravil očetu.«

Učna soba je bila polna hrupa in nemira. Vendar sicer strogi učitelj ni karal. Bil je raztresen, pogledoval skozi okno in molčal cele minute. Otroci so pa z nogami ropotali pod klopmi. Ugibali so, če smejo čmrlji, čebele in muhe danes zadnjikrat brenčati in če se živali spreha'ajo na prostem kakor otroci, kadar se igrajo. In nikdar se ne bi bili drznili prositi, da bi šli domov, zakaj kaj takega morejo dovoliti le oblasti, ki prišejo na uradni papir ali brzojavno ukazujejo; a takih niso nikdar videli na Križu. Kaj takega ne bi bilo nikdar prišlo na misel plavalasim lorenskim šolarjem, ki so vendar kazali, da dan premirja ne sme biti tak, kakršni so drugi dnevi. Duša je begala vsem, učitelju in učencem. Okoli treh je

dara, ali popolnoma praznega. Rev. Jackson je trdosrčnim vernikom dejal na to sledeče: »Lepa vam hvala. Veseli me, da sem dobil sploh še svoj klobuk nazaj — čeravno prazen.«

Davek na kratka krila. V mestu Amendralejo, pokrajina Bajadroz v Španiji, imajo — kakor marsikje drugod — sušo v občinski blaginji. Zato so vedno na straži, kje bi se pokazal kak nov davčni vir. Nedavno so se domislili ženske mode in udarili davek na prekratka krila. Davčni izterjalec hodi po mestu z merilom v roki; kjer koli zasadi žensko, ki ima krilo krajše nego vleva predpis, ji napove pristojbino, ki ni ravno visoka, in ji da izkaznico za mesec dni. Če se ženska v tem času še ni izpreobrnila k daljšemu krilu, mora pač prihodnji mesec zopet položiti pristojbino. Ženske se z obdavljenjem ne dajo poboljšati in — župan je tega vesel, ker mu stalno kaplja v občinski mošnjček.

Slavni nemški pesnik in hišnik. Znani nemški pesnik Lenau je prišel zvečer pozno domov. Hišnik mu ni hotel odpreti vrat, češ, da mu je to prepovedano. Po brez-

dan. Veleindustrijalec je želel vso srečo svoji hčerki, njegova soproga pa je gledala samo Cecilijo, ter ponosna občudovala njeno lepoto.

Tu se je Mira spomnila uboge svoje matere, ki je bila umrla nekega božičnega večera v samotni koči. Ta bi jo bila bolj pristržno ljubila, zakaj bila je njena prava mati, ki je imela samo enega otroka, ki bi ga ljubila.

In vendar se je Mira pristržno zahvalila Arnatu, kojega glas je bil tako mehak, ko je govoril z njo. On je nato odšel v družbo gospodov. Okoli sester so se gnetle prijateljice, radovedne ogledovale prstana in čestitala mladima dekletoma. Mirine misli pa so bile daleč proč in ni čula govorenja vesele družbe.

Blizu njih je stal Klavdij sam, ter jih opazoval. Lucijan je stal za njim. Ogledoval si je te mlade obraze, lepe frizure, toa-lete in dragulje. Ko pa je videl, da je inženjer zasanjal, ga je potrepljal po rami in mu rekel:

»No, Mortin, črno ali svetlolaso?«

Ne daleč od njiju je stal industrijalec ter se delal, kakor bi pazil na služinčad, ki je servirala, v resnici pa je poslušal, kaj družba govori. Dekleti sta stali druga poleg druge, obe enako lepi in ljubki in vendar sta si bili tako malo podobni.

Mira ni plesala. Obdana je bila od gospodov, ki jih je privlačevala njena duhovitost.

Industrijalec je za trenutek pogledal Cecilijo, ki je bila krepko raščena in je imela nežno, svetlo kožo. Dolgo pa se je

ustavil njegov pogled na Miri, ki je bila kot bi bila vilita iz brona.

Lucijan, ki je opazoval svojega očeta, je sledil vsakemu njegovemu pogledu. Med tem pa, ko je Klavdij sramežljivo molčal, mu je mladi Arnat pomenljivo pomežiknil, ter mu šepnil:

»Črna mora biti res imenitna ženska.«

Za trenutek je prenehel, ter ostro opazoval Martinovo obličje, misleč, da se bo kaj izpremenilo, toda Klavdij se ni ganil in tudi ni odgovoril. Lucijan je bil ozlovoljen ter nadaljeval:

»Treba se je čuvati te ženske, zakaj v njenih žilah se preliva tatinska kri!«

Industrijalec, ki je čul, kaj je rekel njegov sin, se je zdrznil, kot bi ga pičila kača. Ta lenuh, ta ničvrednež, si je upal dvomiti o njenem rodu, in to vpričo svojega očeta, ki je bil nekoč sprejel v svojo hišo ubogo zapuščenko, ne da bi se bil zanimal za to, odhod prihaja, samo zato, ker je bila zapuščena in uboga!

Andrej Arnat je hotel stopiti k obema možema in povedati svojemu sinu, kako podle so njegove besede. Toda dekleta, ki jih je vedla Cecilija, so zarajale okoli nje in moral je zaplesati z njimi.

Ko so se oddaljile v vrtincu parfuma in smeja, je Mira prišla k Mortinu, ki se je še vedno pogovarjal z Lucijanom.

Arnat jo je opazoval. Imela je vedno vedro lice, kadar je bila poleg Klavdija.

Mladi mož se ji je nasmešnil. Lucijanova izvažanja niso v ničemer mogla spremeniti njegove ljubezni do Mire, koje mladost je bil že sam uganil pred dolgim časom.

Lucijanu ni bilo prijetno, da je prišla Mira. Ni ji pogledal v oči, temveč se je ozrl skozi okno.

Prebledel je. Zapazil je voz, ki se je ustavil pred hišo. Dva gospoda sta naglo izstopila in pozvonila. Lucijan se je umaknil in skušal zbežati, zakaj spoznal je enega obiskovalcev.

Mira, ki je Lucijana ostro opazovala, je zapazila njegovo zmedenost. Sledila je njegovemu pogledu in spoznala, da se vrši nekaj zelo resnega. Nemo je stopila predenj ter mu tako zaprla pot. Moral je ostati pri oknu. Njegovo sovraštvo do mladega dekleta je divje vzplamtelo, zakaj čutil je, da je popolnoma v njenih rokah, ker ga lahko obtoži zločina.

Mimo njih so pari plesali. Cecilija je igrala na klavirju že peti valček in nihče ni slutil, da se bliža drama.

Mira in Lucijan sta razburjena čakala in gledala, kdaj se bodo odprla vrata.

Vstopil je služabnik, hitel preko vesele družbe v salonu in predal Arnatu vizitko.

Od daleč je Lucijan opazoval obraz svojega očeta. Čutil je, da mu vstaja pot na čelu. Tudi Mira je bila razburjena, imela je sočutje z očetom, ki bo v nekaj trenutkih zvedel o nečastnem činu svojega sina.

Andrej Arnat je čital na vizitki sledeče:

Vreče.

Kdor rabi vreče **kupi jih najceneje** pri tvrdki:

Mirko Mlakar

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

12

uspešnih poizkusih se je Lenau končno odločil, da hitne hišniku zlat v roko. Vrata so se odprla takoj. Komaj je bil peknik v veži, je pričel, kakor da je pozabil zunaj knjigo, ki jo je čital ob svetilki, ko je čakal na hišnika. Hišnik je skočil postrežljivo po knjigo. Tedaj pa je Lenau zaklenil vrata za njim in jih ni poprej odklenil, preden mu ni vrnil hišnik zlatnika skozi špranjo pod vrati.

Med igralci. »Zadnjič sem tako izvrstno igral umirajočega človeka, da je agent zavarovalne družbe, pri katerem sem se prejšnji dan zavaroval za življenje, padel v nezavest.«

Na lastne stroške prebarval klop. Lastnik kemije čistilnice je pustil na lastne stroške vse klope v parku pred svojo tovarno sveže prebarvati. »Kako se je mogel odločiti za toliko poštovanosti?« - »Poštovanost?« Ze danes so mu zaradi teh klopi prinesli v hišo eno sedem oblek in 18 hlač.«

Nepremišljeno. »Trdim, da so pel, ki so pametnejši kakor gospodarji.« - »Brez dvoma, tudi jaz imam takega.«

zginil oblak, ki je zastiral sonce deset minut: val svetlobe in žive toplote je zaplaval v učilnico. Plul je preko učencev, a je učitelju, ki je sedel za mizo, obšel in obliil rame in glavo. Začutil je gorkoto, z roko se prijel za lice in motril hiše in ulice ob trgu ter lepe pokrajine v dolini. In ta žalujoči mož se je na tistem smejal.

»Kaj je?« so se spraševali otroci.

Zunaj je bilo vse tiho; nihče ni stopal po trgu.

Učitelj je molčal. Videlo se mu je, da je razmišljen. Oblilo ga je toliko svetlobe, da je zaprl oči in se smehljajal proti vasi.

»Kaj je neki?«

Niti poštarjeva nista vedela, ki sta se v zadnji klopi za kupom knjig in peresnikov igrala z listki. Ne. Gotovo je premišljal kaj veselega, saj so mu izginile s čela vse gube, celo tista največja nad obrvmi. Videli so ga, da je vstal, prijel za kljuko in odprl prvo okno na stečaj kakor sredi poletja. Nato je spregovoril:

»Otroci!«

Zdaj je govoril francoski! V razredu! Bilo je prepovedano. Solarji so pričakovali nekaj posebnega. Poštarjeva dva sta prenehala z igro. Učitelj je nanje zrl s solzami v očeh!

»Otroci, kdo zna francosko pesem?«

»Jaz! jaz! jaz!«

Trije glaski so odgovorili najprej, potem še trije drugi in šest rok je molelo proti mizi.

»Ti, poštarjev Martin, zapoj francosko pesem, ker je vojna končana!«

Ne da bi prašal, če sme vstati, se je Martin dvignil.

Največji je bil v razredu. Tako počaščen je ves vesel ponosno zrl tovariše, ki so vsi gledali vanj, in je zapel:

»Alzacija, Lorena nista vaši

in proti vam bo vsak od nas Francoz!«

Glas je ljubko donel.

»Ne, ne te, je rekel Baltus, francoska pesem je marseljeza.«

»Jaz jo znam, gospod učitelj!«

»Bomo videli. Jaz jo bom začel in peli boste z mano, lorenška deca, če znate...«

Kako se je domislil starih francoskih besedi, malo znanih v Loreni?

Vrelec se je širil v reko.

Baltus se je dvignil za mizo, zamahnil v taktu in zapel z močnim glasom:

»Naprej, otroci domovine, napočil je slavnostni dan...«

Otroci so peli za njim, a ne vsi. Nekateri so le napol znali napev, drugim je bilo znanih komaj polovica besedi in še teh niso izgovarjali brez napake, a navdušeni so bili vsi. Različni glasovi, slabo izgovorjene in razumljive besede so uhajale skozi odprto okno in plavale do vaških hiš. Angeli božične noči, starodavni pevci miru, so se morali veseliti v nebesih.

Za nakup

železa, pločevine, kovin, cementa, štorje, strešne lepenke, peči, štedilnikov, žel. blagajn, vodovod. cevi, sesalk, tehtnic, osi, voznihi peres, mrež, žag, post. vložkov, morske trave, žime, kotlov, kuhinj, posode, mesoreznic, okovja za stavbe in pohištvo, orodja za obrtnike in kmetovalce, verig, konjskih in voznihi plah, barv, firneža, terpentina, tera, strojnega, prašnega olja in karbolineja.

se priporoča

trgovina z železnino A. SUŠNIK,

LJUBLJANA, Zaloška cesta.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za nakrat Dva 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali istože poslovi oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Učence za pečarsko obrt poštenih starišev, hrana in stanovanje v hiši, sprejme Suster Franc, pecar, Smartno pod Smartno goro 34.

Čevlje, vsakovrstne, spangerje, n'zke visoke, težke za štrpce, dobite stalno v zalogi, lastnega izdelka.

Usnje iz čevljarške potrebščine pri L. Petriču, Seliček in na podružnici v Cerknici pri Rakeku.

Puhasto perje kg po 38 Din, razpolijam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130— in čisto beli puh kg Din 300—. L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Lica 82.

Vajenca za čevljarstvo stroko dobro vzgojenega in poštenih staršev se sprejme. — L. Petrič, Seliček — Cerknica.

Vajenca krepkega in poštenih starišev, star st 14 do 15 let, se sprejme v slaščičarsko in medarstvo obrt s L. pri om t. l. Ostalo po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. E. Stary nasl. Kriko ob S.

Mizarskega vajenca krepkega, pridnega sprejemem. Vsa oskrba v hiši. De Toni, Vrhnik 190.

Pridnega čevljarkega vajenca sprejemem. Na željo tudi vsa oskrba. Anton Brece j, Gajeva ul. 2, Ljubljana.

Kupim lertence

(luster) tabernakelomaro, okroglo politirano mazo in drugo strogo pohištvo. Ceni, ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Lertence«.

Kmetičko dekle

pošteno, zdravo, pridno od 25 do 30 let storo, katere bi opravljala razna domača dela, iščem. Prednost imajo Gorenjke. Naslov: Ivan Kuralt valični mlina, Domžale.

Po vseh krajih iščemo

moške in ženske, kjer imajo svoj poklic in bivalitete. Dnevni zaslužek Din 250—. — Prijaviti se TEHNA, Ljubljana, Mestni trg st. 25/l. — (Znanost za odgovor.)

Kmetičko dekle nad 20 let staro, ki razume na vsa dela pri hiši, na vrtu in pri živini, se sprejme takoj! Ponudbe na grščino Boljanj ob Savi,

Deklico k otrokom. 12 do 14 let staro, dobrih staršev, četudi sirota, ki bi se vadila kmetičkega dela, sprejemem takoj. Ponudbe sprejema uprava pod št. 1712.

Brejo kobiljo 6 let staro, ko stanjeve harve, 170 cm visoko ima na prodaj Jože Golit, Cundrovec p Brežice.

Mizarskega vajenca sprejme mizar Jožef Žagar, Dravljice 73 pri Ljubljani.

Vajenca za kovarsko obrt sprejme takoj Kunc Anton, kovarški mojster, Sinja gorica pri Vrhniki oskrba v hiši.

Mizarskega vajenca sprejme VIDMAR Sp. Siska.

Pekovskega vajenca sprejemem s popolno oskrbo v hiši. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 1642.

Vajenca sprejme J. Peternel, kolar, Podbrezje, Podnart, Gorenjsko.

Mizarskega vajenca sprejme Karol Erjavec, mizarstvo, Brod št. 10. p. St. Vid n. Ljubljano. Hrana in stanovanje brezplačno.

Kmetičko dekle, pridno in pošteno se sprejme na večje posestvo blizu Ljubljane. Naslov se izve v upravi »Domoljuba« pod št. 1673.

Modroce poseljene vložke, divane in tapezije izdelke nudi najceneje Rudolfa Radovan, Krekov trg 7.

Stello pokošeno prodam. Iz celega gozda, odvoz ugoden. Prodaja se na vozove. Ištem tudi delavca za košnjo. Ponudbe na lastnika Viktor Omerca, Kranj.

Vajenec za čevljarstvo obrt, dobrih starišev, se sprejme. — Uprava Domoljuba pod »Ugodnost« št. 1223.

Služkinja starejša, krščanska, pametna se išče. Ponudbe na upravniki »Domoljuba« pod »St. rejsi služkinja« št. 1356.

Prada se hlga z vrtom, oddaljena četr ure od postaje Presejce. Več se izve pri Heleni Merlak, trgovka, Presejce pri Ljubljani.

Otvoritevno naznanilo!

Cenj. občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril specialno trgovino z barvanimi na Siarem trgu štev. 24

in v to stroko spadajočimi orodmeti. — Priporočam se cenj. občinstvu za obilen obisk Ljubljana, 9. februarja 1930

Drago Franz — Ljubljana

Aldova moka Din 4—
Polenta, zdrob 3—
Koruzna činka moka 275
Pšenična jednotna moka 320
Razpolijam vsako množino od 25 kg naprej.
Pavel Sedel, umetni mlin
Javornik, Gorenjsko.

za izdelavo ajdovih in koruznih

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. post. hr. 10.704. Tel. št. 13.

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja mesta občina Brežice z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Tudi rentni davek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja. Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poroštvo in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8—12 in od 14—19.

Otvoritevno naznanilo.

Vljudo obveščamo p. n. občinstvo, da smo 10. t. m. otvorili v hiši gosp. Lotriča

trgovino z mešanin blagom.

Priporočamo se za konz. obisk in zagotavljam, da bomo p. n. odjemalce akusali kar najbolj zadovoljiti.

I. Završnik & Comp.

trgovina v mešanin blagom
Češnjice pri Zalezu 81h

Edino najboljši

šivalni stroji in petilni šiv.

„Dubied“ stroji ter kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Grizner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vozeju brezplačno.

ne Vročila varanja.

L. Mikuž

Ljubljana, Mesni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Pozor lovci, gozdarji, gozdne uprave!

Lisice kupi do S 60—

veliki, mehki komadi

Kune zlatice kupi do . . . S 140—

temne in velike

Dihurje kupi do S 28—

Vse druge kožuhovine po najvišji ceni. Poskusite s pošiljavo na poskušno, poštna se povrne. Blago ostane last odposilatelja do plačila. Tudi rogovje srnjakov, jelenov po najvišjih cenah.

Leopold Tachauer, Wien II., Obere

Donaustrasse 63. Ustanovlj. 1875.

Blago se more radi enostavnosti poslati na poštni terja STEVO TONČICA, Maribor, ki jamči, da pride pošiljatev res v moje roke.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Specialni mlin

Salomiti

ZA POKRIVANJE

STREH

ZA OBLAGANJE

STEN

ZA ELEKTRIČNE

IZOLACIJE

CEVI ZA

KANALIZACIJE

d Za ljudsko štetje v naši državi, ki bo letos, vršijo državni statistični uradi že vsa pripravljala dela.

d Zelo so narastle reke po Srbiji, Južni Srbiji in Bosni. Prebivalstvo se boji povodnji. Je padlo v južni krajih pretekle dni mnogo dežja.

d 385 kg žive teže je imel rezani, še ne tri leta stari mrjasec, ki ga je nedavno zaklal gostilničar in posestnik g. Podgoršek pri »Cestnem Jožku ob cesti med Štormami in Št. Jurijem ob južni železnici.

d 10 kg mesa dobre vage je požrl. G. Lovec v Studencih pri Mariboru je redil mladega volka ter ga tudi izredil. Bil je vedno domač, toda apetit mu je tako narasčal, da je zadnje čase požrl na dan 10 kilogramov mesa. To je bil za gospodarja končno le prevelik »luksus« in je zato te dni volka ustrelil.

1000 Din plačam

Je Rio-Balzam ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože. — Kaj pišejo o Rio-Balzamu? Uspeh na bradavicah zelo dober, piše g. Ignac Starc, Gorica vas 8, p. Ribnica. Proti kurjim ocesom in trdi koži mi je edino Rio-Balzam pomagal; zato vsakomur toplo priporočam, piše gospa V. Sedej, Ljubljana, Krakovska 19. Lonček 10 Din (predplačilo), 18 Din povzetje. Pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška 10 a.

Velika izbira vsakovrstnega

blaga za navadne in boljše obleke

ve potrebščine za ženske in neveste, se dobi po vedno najnižjih cenah ter se priporoča FRANJO PIRC, trgovina z mešanim blagom v ZUŽEM-BERKU. V zalogi je tudi: cement, umetno gnojilo (superfosfat), šipe za okna, barve, spec. blago itd.

Razkošna obilna pena mila Gazela

in pravilno s sodo omehčana voda - ta vzroka, da mi sosede navdajo - tako lepo bleščeče perilo

**GAZELA
MILO**

Wiener Messe

9.—15. marca 1930 (Rotunda do 16. marca)

Posebne razstave

Modni salon za kožuhovino — Dunajska moda pletenin — Pohištvo — Reklame

MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNH KOLES

Razstava potrebščin za hotelske obrate — Razstava živil in nasladi — Stavbarstvo in cestne zgradbe — Tehnične novosti in iznajdbe.

Poljedelska in gozdarska razstava

3. Avstrijska razstava pitane živine. (14.—16. marca 1930)

Brez vizuma! S sejmsko izkaznico in poimnim listom prost prehod čez avstrijsko mejo. Ogrski prehodni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmske izkaznice. Znatno znižanje vozniš cen na jugoslov., ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadran, morju kakor tudi pri zračnem prometu. Pojasnila vsake vrste kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobivajo pri

Wiener Messe A. G. Wien VII.

kakor tudi za dobo pomladnega velesejma v Lipskem pri Auskunftsstelle Leipzig, Oesterr. Messehaus, kakor tudi pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31.

Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Zveza za tujski promet v Sloveniji Dunajska c. 1.

Kupači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premag Vam nudi

Družba Hirta, Ljubljana

Dunajska c. 46, Telefon 2820

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Beli zobje

lepšajo vaak obraz. Često že zadostuje samo enkratno iščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se losče lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanki edi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za stroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam a oglaš kot tiakovino (omot ne zalepiti) dobili bode te brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Vornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

NE ZAMUDITE VNOVČITI

20 odstotne kronske bone

pri menialnici REICHER & TURK. Ljubljana PREŠERNOVA 44 - dokler je še poraba za nje,

Tudi kamen bi se zjokal!

Kolje... zavija v želodec, grize v črevesju...

Ako se tudi Vam kedaj tako godi, tedaj se ne obotavljate vzeti takoj na sladkorju nekoliko kapljic Fellerjevega prijetno dišečega Elsaltrga. Elsaltrg z zakonom zavarovan! Ste se že kedaj prepirali o tem, kako zna ublažiti bolečine to že 33 let znano narodno sredstvo in kosmetikum! Kako deluje z drgnenjem in umivanjem pri bolečinah v prsih, sluzavosti v grlu, pri protinu in revmatizmu, kot zaščita proti gripi? Enako tudi pri nervozi, slabosti, glavobolu in nespancu — kot obkladek na čelo in sence!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podebnih trgovinah: poizkusne steklenice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.

Po pošti: najmanj 1 zavoč z 9 poizkusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnimi steklenicama stane 62 Din. Trije taki zavoči za pošto in zavočem stane 139 Din. Naročila na naslov:

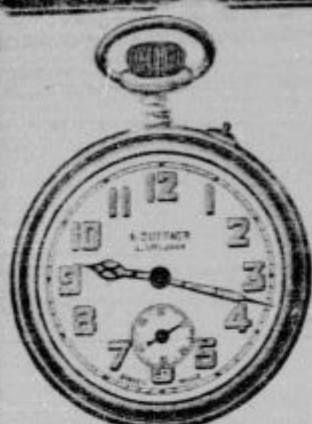
EUGEN V. FELLER
lekarnar

STUBICA DONJA

Elsatrg št. 16

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjevo Elsa-kroglice, 6 k. t. in 12 Din.

V vsako hišo Domolluba!

St. 122. Korimasta st. ur - Bessopd. s ak-
korditno kaza cem. dobro kolesje, radi-
um svetilnik obo se - st. ur - karali
- anno D. 51 -
St. 122-1. Ista kroz sekund. karali D. 51 -

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljšo in najcenejšo — pri stari priznani trdki

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 1

Prešernova ulica Štev. 4

Največja in najlepše razpisalnica — Razpisuje v vse kraje tu- in inozemstva
Lestica protokolirana tovarna ur v Švici znam. KO - OM KO - AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

Čista srebrna jedilno
orodje

s 50 letno pismeno tovar-
niško garancijo

St. 123. Budilka 16 cm vis.,
dobro kolesje, letno jam-
stvo Din 19 -
St. 125. Zvonka 19 cm vis.,
letno jamstvo Din 44 -
St. 126. Zvonka 19 cm vis.,
n. karali Din 75 -
St. 127. Zvonka 19 cm vis.,
n. karali Din 44 -
St. 128. Zvonka 19 cm vis.,
n. karali Din 44 -
St. 129. Zvonka 19 cm vis.,
n. karali Din 44 -

Mojster gospoder si nabavi

TRAVERZE

Se se aj, da ne bo imel spomladi skrb in nepo-
trebnih stroškov. Traverze v vseh dolžinah in pro-
stih, TRBOVELJSKI CEMENT v papirnatih vrečah
ima najceneje v zalogi

STUPICA FRANC, železnina
Ljubljana - Gosposke sk. C. 1

Poravnajte naročnino!

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vse dom.

Praden si nabavite
stroj, ogledite si to
izrednost pri trdki

L. Baraga,
Ljubljana
Seidenburg ul. 6
Brezplačen poisk
15 letno jamstvo.

BRINJE in FIGE

nudi najceneje
Fran Pogačnik, Ljubljana — Dunajska cesta 3.

Zobotrebce

kupuje po najvišji dnevni ceni v Ljubljani na Bej-
štev. 20 nasproti mostu Sv. Jakoba

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogo-
voru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred
vono iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo
in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **ne-
ome enim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.